

RAFA GIL

El jove Guillem Agulló, assassinat per les seues conviccions antiracistes

La ultradreta torna a matar

En la matinada del diumenge dia 11, Guillem Agulló moria assassinat a la localitat de Montanejos (l'Alt Millars). Als seus assassins els disgustaven els anagrames antiracistes que lluïa a la caçadora i es van escapar cridant "viva Franco" i "arriba Espana".

Les quatre barres tornaren al balcó de l'ajuntament de Burjassot per anunciar el dol per Guillem Agulló.

RAFA GIL

El passat dimarts 13 d'abril les autoritats i el poble de Burjassot (l'Horta Nord) tornaven a visitar en silenci el cementiri de la localitat. Encara hi eren algunes de les corones de flors que havien estat enviades amb motiu de la mort del poeta Vicent Andrés Estellés. Justament a l'altra banda del nínxol on reposen les despulles de l'escriptor, centenars de persones es van reunir per acomiadar per sempre el jove Guillem Agulló, de divuit anys, que la matinada del diumenge dia 11 havia estat assassinat a la localitat de Montanejos (l'Alt Millars).

Guillem, amb la seua companya Anna i altres amics de Burjassot, s'havia desplaçat fins aquella localitat per tal d'acampar durant les festes de Setmana Santa. Montanejos és un petit poble de l'interior, envaït cada cap de setmana i cada estiu per milers de visitants que es volen aprofri-

El jove Guillem havia dedicat una bona part de la seua vida a practicar la natació i, apartat de la pràctica d'aquest esport per un accident ocular, es plantejava tornar-hi com a monitor.

ARXIU

tar del paisatge, de la calma del Millars al seu pas pel poble i de la temperatura de l'aigua, sempre tèbia per la confluència del riu amb el barranc de la Maimona on raja aigua calenta.

La nit del diumenge, el jove es trobava a la plaça de l'església de la localitat, l'únic lloc on hi ha una escassa vida nocturna. A la seua caçadora hi havia cosit, com habitualment, un pedaç amb un anagrama anti-racista. Mentre xerrava al costat de la porta del Pub amb Anna i una altra amiga, uns individus se li van acostar i van començar a proferir amenaces i a manifestar que no els agradaven els símbols que lluïa Guillem. Els seus amics van acostar-se per advertir-li que al poble hi havia un grup de nazis, també d'acampada, que podia ser perillós. Els provocadors s'identificaren ràpidament: "Nosaltres som els nazis" i començaren les agressions. Segons diversos testimonis, tot i que Guillem tractà de contenir-los en un primer moment, el grup agressor el va colpejar amb un objecte

contundent, probablement una llanterna gran o una barra de ferro, i ell va tractar de respondre; però mentre un el subjectava per l'esquena, un altre li va assestar una punyalada necessàriament mortal al cor. Caigut a terra, els assassins es van allunyar pel poble cridant: "Viva Franco", "arriba España". Era el mateix que havien estat fent durant els dies anteriors quan, segons alguns testimonis, recorrien els carrers del poble amb un feix de bitllets en la mà tractant de provocar enfrontaments.

Guillem Agulló, va ser atès per l'ATS de Montanejos, ja que aquella nit no hi havia metge de guàrdia i hagué d'esperar una hora l'arribada d'una ambulància que el traslladà a Castelló, on va ingressar cadàver. Mentre feia l'últim viatge cap al sud, els seus companys eren retinguts durant sis hores per la Guàrdia Civil a qui havien anat a denunciar el cas. Malgrat que tots eren menors d'edat, el agents els van impedir d'utilitzar els telèfons i comunicar-se amb els pares mentre muntaven un dispo-

sitiu rutinari de control de carreteres que no va tenir cap èxit. Mentrestant, el forense encarregat de l'autòpsia detectava diverses contusions en el cos de Guillem i manifestava que la ferida havia estat feta per una mà experta. L'arma utilitzada havia estat una navalla, possiblement automàtica.

La notícia de la mort de Guillem arribà als seus pares aquella mateixa nit al càmping on descansaven. Des del primer moment, la Guàrdia Civil s'entestà a comunicar a la família que l'homicidi no havia tingut cap connotació política i que s'havia tractat, en definitiva, d'una discussió entre bandes de joves amb un resultat dramàtic. El governador civil de Castelló, el socialista García de la Roca, mantenia la mateixa versió, i també l'alcalde de Montanejos. El pare de la víctima, també anomenat Guillem, actual secretari d'organització de l'Horta Nord de la Unitat del Poble Valencià, es negà d'immediat a acceptar aquesta versió. Conexia els compromisos polítics del seu fill i sabia per què l'havien triat com a víctima.

ESPORTISTA I CONSCIENCIAT

El jove Guillem treballava actualment amb el seu pare en el negoci familiar de disseny d'aixetes. De complexió atlètica, amant del ciclisme i del futbol, era la natació l'esport al qual havia consagrat la major part del temps, en els clubs València i Ferca. Especialista en braça, tingué els millors temps del País Valencià en diverses competicions i arribà a obtenir medalles en els campionats estatals. La seua evolució li havia permès formar part del grup seleccionat per a formar part del centre d'alt rendiment de Xest on es preparaven els esportistes per a les Olimpíades de Barcelona. Però un accident que li va fer perdre la visió d'un ull l'havia apartat feia més de mig any de l'esport. Fa uns dos mesos havia patit una operació de transplantament de còrnia de la qual encara s'anava recuperant a poc a poc.

Fill de l'únic regidor nacionalista que ha registrat la història de Burjassot, va tenir de ben jove inquietuds polítiques que el portaren a formar part durant un temps del col·lectiu de joves independentistes Mauledts, del qual es va distanciar posteriorment per integrar-se en la formació Sharp (*skins heads against racist prejudice*, 'skins heads contra els prejudicis racials') que intentava recuperar el sentit originari dels *skins heads*, moviment creat durant els anys 60 a Anglaterra i constituït com un moviment molt permeable a les influències culturals i musicals dels emi-

AFIXIU

grants, dels quals adoptaven fins i tot els cabells rapats per imitar els jamaicans que tant abunden al Regne Unit. Amb el col·lectiu Sharp dels pobles de Burjassot i Godella, un grup que en els últims temps estava inactiu, participà en concerts i manifestacions antiracistes. Les seues inquietuds el converteixen també en membre de l'Associació d'Amics de Vicent Andrés Estellés, formada al seu poble natal, que també és el de l'escriptor, per tal de reivindicar el reconeixement de la figura del poeta. Sense ser un dels caps visibles del moviment antiracista, la seua postura era ben coneguda en els ambients que sovintejava. En acabat, la seua denúncia constant contra les discriminacions li va costar la vida.

Des del primer moment, alguns dels companys de Guillem, presents en el moment de l'assassinat, indicaren que les cares dels agressors no els eren desconegudes i que, probablement, es tractava d'un grup d'extrema dreta que actuava al barri de Marxaletes de València. Els joves parlen també d'El Bombero, un jove de Burjassot que durant algun temps tracta d'unir-se al Sharp per a després passar a sovintejar grups feixistes i que podria haver estat l'instigador de l'agressió, ja que coneixia perfectament els atacats.

Burjassot ja s'ha convertit en el decorat per a una altra història morbosa. Les cadenes privades de televisió lluiten sense èxit per entrevistar els familiars o els amics, que es neguen a protagonitzar un segon cas Alcàsser.

El dimarts 13, cinc joves d'entre 20 i 22 anys s'entregaven a la policia de València. Un d'ells ho feia a la comissaria de Catedral, mentre els altres ho feien a la de Zaidia. Un d'ells era El Bombero, que negava haver participat en els fets, mentre que els

tat arrancades per la violència l'any 1979.

Unes hores abans, a València, uns joves eren agredits per un *skin nazi* mentre enganxaven cartells d'una manifestació contra el feixisme. A Alacant, mentrestant, Pedro Cuevas, de 22 anys, s'havia lliurat a la Comandància de la Guàrdia Civil i s'havia declarat culpable de l'assassinat. Segons les primeres declaracions, havia fugit cap a València i d'allí va anar a Alacant en autostop. Segons les seues paraules, no pensava que Guillem poguera ser mort.

Una vegada en mans de la justícia, els acusats donen la mateixa interpretació dels fets que la Guàrdia Civil: va ser una baralla entre dos grups; i afegeixen noves

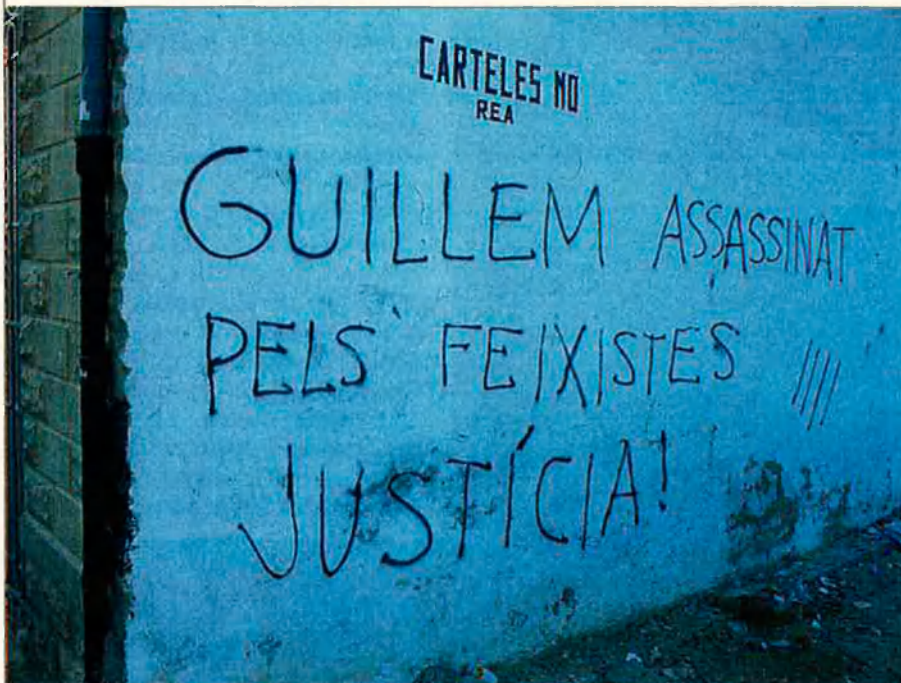
Dos dels detinguts, que posteriorment van quedar en llibertat.

AFIXIU

altres ho confessaven, però no es declaraven responsables de la mort de Guillem. Tots cinc van ser traslladats a la Prefectura de Policia i, posteriorment, davant la jutgessa de Sogorb, que instrueix el cas, ja que es van negar a declarar. El dimecres 14, després de fetes les declaracions, El Bombero va quedar en llibertat sense càrrecs i tres membres més del grup van quedar en llibertat sota una fiança de 50.000 pessetes; eren coneguts pels malnoms de *Pizza*, *Mood* i *Pollo*. L'altre, Gerardo M. G. passava a la presó. En aquells moments, els amics i companys de Guillem havien organitzat una concentració silenciosa a la Plaça de l'Ajuntament del seu poble. Sense més convocatòria que el boca a boca, 500 joves protestaven contra la mort del seu amic. La senyera, sense cap additament blau i amb un crespó negre al mig, cobria el balcó del consistori. Havia d'arribar una mort perquè les quatre barres tornaren a un balcó d'on havien es-

argumentacions atenuants: tots, agressors i agredits, havien begut i ells no formen part de cap partit o agrupació i no tenen ideologia feixista. En la seua declaració, no obstant, no poden amagar que el distintiu antiracista de Guillem els molestà. Insisteixen que van ser Guillem i els seus amics els que iniciaren la provocació i diuen que aquest els va colpejar amb un puny americà. Ho mantenen a pesar que Guillem era l'únic major d'edat dels de Burjassot, mentre que ells passaven tots dels vint anys, ho mantenen també malgrat que Guillem es trobava en el moment de l'agressió amb dues xiques només i que, encara convalescent, tenia un ull molt delicat i gairebé sense visió.

Mentrestant, la indignació popular anava creixent. Els carrers del poble natal del jove assassinat s'omplien el dijous dia 25 amb un miler de persones sota el lema: "Guillem, no t'oblidem". El divendres 16, després de tancar aquesta edició, hi havia

El poble de Burjassot va tornar al dol en només quinze dies.

RAFA GIL

prevista una altra manifestació a València i partits i sindicats preparaven un acte per al dia 29. Les reaccions oficials tampoc es feien esperar. El president de la Generalitat valenciana, Joan Lerma, condemnava el crim i exigia que actes com aquests foren tallats de soca-rel. El conseller d'Administració Pública, Emèrit Bono, reunit amb la Plataforma Cívica Antiracista, exigia al delegat del govern, Francisco Granados, que es convocara la Junta de Seguretat i manifestava que els grups d'extrema dreta s'estaven "envalentint". Pere Mayor, secretari general d'UPV, recordava que aquests grups no havien sorgit del no-res i que se'ls havia permès adquirir la importància que ara tenien.

Per als membres de la coordinadora anti-feixista, una organització que aglutina diversos col·lectius de València, entre ells el Sharp, preocupats per l'augment d'agressions a ciutadans negres i nord-africans, els detinguts no són desconeguts. Segons comenten alguns dels seus membres, sense ser un grup especialment organitzat, es feien anomenar de diverses maneres: "La banda de Marchalenes", els "Marchaleneros" o "Marchalenes III Reich". Presumptament implicats en agressions a homosexuals al barri de Benicalap, i a immigrants africans, Pedro Crespo, n'era el més destacat i rebia el malnom d' *El Babosa*. Membre de la penya futbolística Yomus, els altres del València Club de Futbol, alguns coneguts indiquen que es trobava ben relacionat amb el grup Acción Radical. Els seus amics neguen que formara part de

Un 'Tirant de rock' contra el feixisme

La mort del jove Guillem Agulló ha motivat diversos canvis en l'organització del segon concert "Tirant de Rock", previst per al pròxim dia 24 d'abril a la Plaça de Bous de València. El festival tindrà un lema: "Contra el feixisme", i juntament amb els grups previstos. Oculats, Intocables Band, Els Pets, Umpah-pah, Kitsch i Lax'n'Bustos (vegeu la taula rodona amb els protagonistes del concert en les pàgines de societat d'aquest número), actuarà el grup Al Tall, que obrirà el concert amb una cançó, "A Miquel Grau". on recorden la mort d'aquest jove en una manifestació a mans de la policia. Aquest tema, que es convertí en un emblema de la lluita per les llibertats durant la transició política, serà seguit pel parlament d'un representant de la família del jove Agulló que donarà pas al recital.

El "Tirant de Rock" uneix així la seua part lúdica, festiva i de difusió del rock en català amb una actitud reivindicativa i enèrgica contra el feixisme i les seues conseqüències, i servirà, doncs, de condemna pels fets i d'homenatge a Guillem Agulló, que ja no podrà assistir-hi, tal com havia fet l'any passat.

J. S.

cap grup organitzat ni que tinguera ideologies feixistes, tot i que el seu advocat d'ofici, José Suay, va declarar a la premsa que en el passat li agradava la simbologia franquista i nazi.

La història d'Acción Radical és ben recent. Tal com va avançar EL TEMPS (núm. 404), aquesta organització va ser l'encarregada de convocar una concentració de *skin heads* neonazis per a les festes de falles de l'any passat, que després de ser descoberta per aquest setmanari va ser desarticulada per la policia. Alguns mesos després, els mateixos integrants enviaven un exemplar de la seua publicació, *Bandera Negra*, al diari *Levante*. En aquesta publicació, Acción Radical es definia com una coordinadora de grups nacionalrevolucionaris de València. Segons les seues pròpies fonts, integraven el grup l'Asociación de Estudiantes, Resistencia Universitaria, las Juventudes Nacional Socialistas (JNS) i diversos grups *skins*.

Malgrat aquesta autopropaganda, Acción Radical no ha estat fins ara més que un nom en les pintades i l'organitzadora de campaments a localitats com Domenyo o el mateix Montanejos per fer entrenaments paramilitars. Segons alguns membres de l'assemblea antifeixista, "ells i altres grups com els de Marxalenes són utilitzats des de

El "Tirant de Rock" tindrà un caire reivindicatiu.

RAFA GIL

dalt per a fer treballs bruts i mantenir un clima de violència que permeta a altres grups més importants continuar impunes".

A l'hora de tancar aquesta edició encara era vigent el secret sumarial decretat per la jutgessa. El judici per la mort de Guillem s'ha convertit, malgrat els intents de la Guàrdia Civil i dels acusats, en un procés contra el feixisme i les seues organitzacions i contra aquells que han permès l'existència d'aquesta situació.

Jordi Sebastià